

La farmacèutica poc parladora

Teresa Bruguera Sàbat, primera regidora a l'Ajuntament de Roses, va ser nomenada el 18 de setembre del 1928

Text > GEMMA BUSQUETS ROS

Fotos > ARXIU NEUS FALCÓ FERRER

>> Teresa Bruguera Sàbat.

Les sis germanes Bruguera Sàbat —la Joaquina, l'Assumpció, la Teresa, la Carme, la Mercè i la Pilar— eren dones amb empena. Ho havien de ser perquè, si bé tenien les possibilitats per estudiar, perquè eren filles d'una família acomodada, però dones al cap i a la fi, van ser les matriarques pioneres d'una nissaga de metges i farmacèutics. Fer estudis de magisteri com a pas previ a altres estudis superiors era, però, la condició que els va imposar el pare, Martí Bruguera, nascut a Regencós, amb terres a Torrent i amb un càrrec a l'Administració Provincial de Girona. Cinc d'elles, doncs, eren mestres. La Pilar i la Carme van estudiar magisteri abans d'estudiar medicina. La Carme Bruguera es va especialitzar en pediatria a la Facultat de Medicina de Madrid i tenia la consulta al número 21 del carrer del Progrés de Girona. La filla més petita, la Pilar, va estudiar medicina a Barcelona i va ser monja carmelita a Terrassa. «Ha terminado con éxito la carrera de farmacia la señorita doña Teresa Bruguera Sabat, hija de nuestro particular amigo el procurador de los Tribunales don Martín Bruguera»; així recull el *Diari de Girona d'Avisos i Notícies*, en la seva edició del 28 de setembre del 1926, els estudis superiors de la tercera filla, la Teresa Bruguera Sàbat. Abans, però, havia estudiat per ser mestra a la Normal de Girona durant el

curs 1919-1920. A la fotografia de l'orla, la Teresa no somriu. Els seus ulls grans fiten un futur que, a finals dels anys trenta, sembla prometedor per a una jove amb carrera que signa eixamplant les lletres, fent-les llegidores i replant el nom i els dos cognoms amb el que més que un *esgrigot*, sembla un núvol panxut i bonhomíós, com els que enteranyinen els cels empordanesos i la tramuntana s'emporta d'una revolada. Tampoc somriu a la fotografia del 1959, vestida molt elegant amb pells i guants negres per al casament de la seva filla Neus, que també seguiria la tradició familiar d'estudis superiors i seria farmacèutica.

El 1927, la Teresa Bruguera va obrir la farmàcia a Roses. Eren els anys també del festeig amb en Pere Ferrer, descendent d'indians de Begur. Una relació que, pel que recorda la seva filla Neus, no era ben vista pels pares, el procurador Martí Bruguera i la mare, Teobalda Sàbat. Es van casar el 2 de setembre del 1929 a Barcelona. Al casament només hi va assistir una de les germanes Bruguera Sàbat. El 1931, la Teresa va traslladar la farmàcia al Prat de Llobregat, on el marit, Pere Ferrer, havia entrat a treballar a l'empresa tèxtil La Seda com a comptable. La fàbrica La Seda, constituïda el 1925, es dedicava fonamentalment a fabricar fibres artificials, especialment raió. La vida familiar transcor-

>> Foto i signatura de l'època estudiantil.

ria entre Barcelona i l'Empordà, ja que estiuejaven a Llafranc. Van tenir tres fills: en Martí Ferrer Bruguera, destacat metge al Prat, mort el 2004 i que va ser alcalde accidental del Prat del 1977 al 1979, i la Teresa i la Neus, ambdues farmacèutiques i ambdues amb fills farmacèutics.

Ser farmacèutica en una localitat de costa a l'Alt Empordà que els anys vint no arribava als tres mil habitants ja és ser una pionera. Però encara és més remarcable el fet que durant els anys que va regentar la farmàcia a Roses ho va compaginar amb la seva etapa com a regidora a l'Ajuntament. No en va parlar mai, de política, a casa. La seva neta, la també farmacèutica Neus Falcó Ferrer, recorda l'àvia Teresa, que a més era la seva padrina, «poc parladora», però alhora molt inquieta intel·lectualment. La neta, mitjançant els records de la seva mare, manté viva la història d'una dona «seriosa» que va morir un any abans que ella es casés.

«Vaig néixer gairebé en una farmàcia», assenyala la Neus Falcó sobre la tradició familiar, ja que la professió li ve tant de la branca materna com de la paterna, procedent de Gavà. «La farmàcia de l'àvia al Prat tenia l'habitatge a dalt», explica en relació amb l'establiment situat al carrer Major, número 12. L'Assumpció Pla-Giribert també recorda la tieta Teresa Bruguera com a «molt seva» i «seriosa», al mateix temps que sempre disposada a ajudar quan a la família se la necessitava.

Es conserven dates pel que fa al paper de la Teresa Bruguera a l'Ajuntament, segons

Durant els anys que va regentar la farmàcia a Roses ho va compaginar amb la seva etapa com a regidora a l'Ajuntament

>> Teresa Bruguera amb el seu marit, Pere Ferrer.

la informació de l'Arxiu Municipal de Roses. Va intervenir escassament dos anys en la política rosinca, en el quart consistori de la dictadura de Primo de Rivera. En aquest context, la lluita pel sufragi femení feia petites passes

al mateix temps que augmentava l'activisme de les dones per la igualtat de drets. El 8 de març del 1924, l'article 51 del Reial decret de l'estatut municipal va incloure per primera vegada un annex que permetia, en l'àmbit municipal, incloure en el cens dones més grans de

vint-i-tres anys, que no fossin prostitutes i que no canviessin d'estat civil. A l'abril d'aquell any es va permetre que les dones es poguessin presentar a un càrrec. Va ser així que Teresa Bruguera Sabat va exercir com a regidora tercera durant un any: del 18 de setembre del 1927 al 22 de setembre del 1928. Després va passar a ser regidora segona, càrrec que va exercir fins a l'abril del 1929. Posteriorment, va ser suplent en el càrrec de segona tinent d'alcalde durant tres mesos: del 12 d'abril del 1929 al 13 de juliol del 1929. Però va haver de deixar el càrrec perquè quan es va casar, el setembre del 1929, va perdre la condició d'elegible. Un cop casada, va poder continuar sent farmacèutica, però no política.